

BEGRIPPEN EN WOORDEN – DE MYSTIEKE BETEKENIS VAN CIJFERS - - GENADE- WERKELIJKHEID EN REALITEIT

18 januari 1957

Goedenavond vrienden,

Aan het begin van deze bijeenkomst wijs ik u er op, dat onze groep zelf er zich ten zeerste van bewust is noch alwetend noch onfeilbaar te zijn. Wij verzoeken u dan ook, ons deze eigenschappen niet in uw waardering voor ons toe te kennen, maar door eigen nadenken te beslissen over de waarde van wat door ons naar voren wordt gebracht.

Dan heb ik nog, aan de hand van wat hier de vorige vrijdag voorviel, een paar mededelingen en verzoeken. De vorige vrijdag is n.l. een groot deel van de avond gebruikt voor een discussie. Ofschoon het niet in de bedoeling ligt op deze bijeenkomsten een ongelimiteerde discussie mogelijk te maken, hebben wij gemeend, dat toen toe te moeten staan; wij zouden er echter prijs op stellen, wanneer men zich, zowel bij vraagstelling als discussie, bepaalt tot de werkelijk belangrijke punten. Een dergelijke zelfbeperking zou ongetwijfeld het goede verloop van de avond kunnen bevorderen.

Dan nog het volgende punt. Wij vragen van geen van onze toehoorders een accepteren van ons standpunt. Wanneer ooit iets gezegd zou worden door mij of een van de andere sprekers, dat naar uw mening kwetsend is voor uw geloof of standpunt, dan verzoeken wij u dringend in aanmerking te nemen, dat de bedoeling om een bepaald standpunt af te breken, iemand in zijn overtuiging te beledigen en te kwetsen, zeker niet bij ons aanwezig is. Wij trachten slechts onze zienswijze, ons eigen standpunt u zo goed mogelijk duidelijk te maken. Gezien het de vorige maal gedane verzoek meer populaire lezingen te houden hebben wij, na onderling beraad, besloten desalniettemin een deel van de avond te besteden aan lezingen op een hoger niveau. Wij hopen, dat u zich hiermee zult kunnen verenigen. Daarentegen beloven wij alles in het werk te stellen om het gebruik van voor u misschien niet direct in betekenis herkenbare woorden en termen zoveel mogelijk te beperken. Zou dit laatste toch gebeuren, dan staat het u te allen tijde vrij om ons de betekenis en definitie van de gebruikte termen te vragen. Hetgeen ik zelf deze avond naar voren zal brengen, is al eveneens ontleend aan punten, op de vorige bijeenkomst door toehoorders naar voren gebracht. Deze avond zou ik n.l. met u willen spreken over:

BEGRIPPEN EN WOORDEN

Ik hoop, dat u deze keuze zult kunnen billijken. Elk woord bestaat - zoals u bekend is - uit een reeks van klanken, die gezamenlijk een symbool vormen. Dit symbool wordt dan binnen een bepaald taalgebied algemeen geaccepteerd als aanduiding van bestaande waarden. Deze definitie is onaantastbaar en juist, zover het in uw wereld bekende en bestaande waarden, personen en voorwerpen betreft. Er bestaat echter een reeks van klanksymbolen, die, zoals onder onze aandacht werd gebracht, moeilijk als drager van een vaste inhoud te omschrijven en te definiëren zijn. Hierbij blijft een zeer individuele interpretatie mogelijk, terwijl geen vast kenbare waarde bestaat, die zonder meer aan dit woord is toe te kennen.

Als voorbeeld zou ik het woord God hier willen noemen.

Iemand, die niet in een God gelooft, of zegt te geloven, zal ongetwijfeld de woordinhoud definiëren als: een spook waarmee je de mensen dreigt om ze braaf te houden. Een gelovige zal zeggen: God staat voor alles, wat ik leer in mijn kerk, de grondwaarde van onze geloofsgemeenschap. Een minder dogmatisch denkende mens of een wezen zoals wij, zal onder God verstaan: een wezen of entiteit - zeer vaag dus - zijnde een denkend vermogen, dat o.i. alles omvat, alles voortbrengt en in stand houdt en in zichzelf volmaakt is. Dit laatste wil dus zeggen, dat al het bestaande in dit wezen geheel en volledig geuit, aanwezig is. Dan kennen wij nòg een waarde aan het woord God toe. Wij zeggen n.l.: de hoofdeigenschap van het Goddelijke is Liefde.

Ik gebruikte hier de uitdrukking: het Goddelijke. Het Goddelijke is voor ons hetzelfde qua inhoud als het woord God, doch wordt vaak gebruikt om aan te duiden, dat God geen kenbare persoonlijkheid is in de zin, waarin wij ons een persoon of persoonlijkheid, voor kunnen stellen.

Een ander begrip, dat nader gedefiniëerd moet worden, is het woord kosmos.

Hieronder verstaan wij al het bestaande. Alle werelden dus en mogelijke bestaanstoestanden plus alle waarden, die deze werelden vormen en beleven. De kosmos is het wezen Gods, zoals dit in de uiting van het Goddelijke kenbaar wordt. Wanneer wij spreken over werelden, dan zullen wij deze geestelijk vaak sferen noemen.

Onder sferen verstaan wij een bepaalde wijze van beleven van de werkelijkheid. Het is dus een bewustzijnstoestand, die de sfeer, waarin wij leven, bepaalt. De waarden van een werkelijke wereld kunnen in alle sferen gelijk blijven. Door de wijze, waarop wij bepaalde factoren - waarden en eigenschappen - ervaren, wordt onze wereld en dus ook onze wereldbeleving bepaald.

Onder bewustwording verstaan wij het proces, waardoor meerdere delen van de werkelijke wereld voor ons kenbaar worden. Het bewustzijn is ons vermogen om bepaalde waarden van de wereld buiten ons te herkennen als verwant aan in ons bestaande waarden, waardoor dus een beleving van een deel der werkelijkheid mogelijk wordt.

Nu wordt het weer noodzakelijk ook het begrip "werkelijkheid" nader vanuit ons standpunt te omschrijven. Wanneer wij spreken over de "grote werkelijkheid" of realiteit, dan bedoelen wij hiermee al datgene, wat werkelijk bestaat, ongeacht de wijze, waarop dit door onze waarneming voor ons verschijnt of niet kenbaar is.

Onder werkelijkheid zonder meer, verstaan wij echter al datgene, wat binnen onze wereld en sfeer voor ons kenbaar of beleefbaar is. Nu gebruik ik hier, zoals zo vaak door onze sprekers gebeurt, een meervoudsvorm. Dit gebeurt ook vaak, waar u meende, met een aanduiding in enkelvoud te kunnen volstaan. Dit "wij" is zeker geen pluralis majestatis, koninklijk meervoud. Zoals u weet werken wij als een groep; hetgeen wordt gebracht is dan ook veelal een resultaat van het werk van meerderen. Dit samenwerken en de gezamenlijke aansprakelijkheid voor het gebrachte wordt dan uitgedrukt door een meervoudsvorm te gebruiken.

Nu lijkt het mij beter, dat ik onze Orde ook wat nader voor u omschrijf. Wanneer wij zeggen: "De Orde", dan bedoelen wij hiermee een groep van samenwerkende en strevende geesten, zoals er velen bestaan.

De bepaling "der Verdraagzaamheid" geeft ons streven aan. Onze groep is samengesteld uit een aantal geesten, geesten die reeds ver voor het begin van uw jaartelling bijeenkomende, verdraagzaamheid zien als het enige middel om te komen tot een begrip van de wereld en zo een uitbreiding van bewustzijn. Daarnaast: ware naasteliefde als zijnde een mogelijkheid tot begrip van eenheid te komen met de wereld rond ons en zo God ook te herkennen in de wereld. Ofschoon wij de leer van Christus belijden en erkennen, zijn wij toch niet "Christenen" in de gebruikelijke zin van het woord. In de eerste plaats maken wij een scheiding tussen Jezus de mens en de drager van de Christusgeest. Ten tweede erkennen wij de waarde van al hetgeen Hij ons door de Christusgeest mocht brengen en openbaren. Wij menen echter, dat een geloof daadwerkelijk moet zijn en niet op theorieën mag berusten.

(Het verdere is niet van de band af te verwerken door een gebrek in de opname. In het bovenstaande werden de wel verstaanbare gedeelten tot één geheel samengevoegd.

Aangezien ook een deel van de tweede lezing niet verstaanbaar was, werd de daar gebrachte materie gedeeltelijk aangevuld met over dit onderwerp reeds vroeger gegeven lessen.)

DE MYSTIEKE BETEKENIS VAN DE CIJFERS

Goedenavond vrienden,

Welk onderwerp hebt u voor vandaag?

Reactie: De mystieke betekenis van de cijfers.

Daarover kun je spreken op vele manieren. De betekenis, die men aan cijfers toekent, verschilt nogal eens.

Wanneer men iemand een "nul" noemt, dan hoef je verder niet na te gaan, wat er bedoeld wordt. Een "eenling" is een ongelukkig mens, omdat hij eenzaam is. Een "tweeling" is een paar zielen, dat ongeveer gelijk via hetzelfde station op de wereld kwam. Een "drieling" is een uitzondering. Een "vierling" zal vaak een gevierd verschijnsel zijn. Iedereen hoopt, dat hij ze alle "vijf" bij elkaar heeft. Men is van "zessen" klaar. "Elf" is het gekkennummer en "dertien" betekent ongeluk.

U zoekt ongetwijfeld naar de meer esoterische betekenis van de cijfers.

Eén staat voor God, de Schepper. Vóór Hem is er immers niets.

Twee is de Zoon, de materie. God uit Zich in tegendelen, zodat leven en bestaan mogelijk wordt.

Drie geeft aan, dat binnen de tegendelen nu bewustwording mogelijk is. Vandaar het getal van de heilige Geest. Maar ook het getal van de Drie-Eenheid. Want elk van de vorige factoren is behouden in het volgende getal, dus Schepper plus Uiting en Bewustzijn.

Vier is het getal van het leven. Dit kan plant of dier zijn. Hierin wordt een vorm gekozen, waarin de drie vorige waarden tot uiting komen.

Vijf is het dier. Hierin is een bewustzijn van de wereld reeds aanwezig, maar nog niet een bewustzijn van het "Ik".

Zes is de geestelijk nog niet rijpe mens. Wel een beschouwen van het "Ik" is mogelijk, maar een erkennen van God vindt nog niet plaats.

Zeven is de mens. Hij is er zich van bewust, dat ook buiten hem redelijke Machten bestaan en erkent dus reeds het ingrijpen van God in zijn leven.

Bij het getal Acht vinden wij de priester. De mens tracht een relatie te vinden tussen zich en de Machten buiten hem en door offers een verbinding te vormen tussen zich en zijn wereld en de God, Die daarin erkend door zijn bewustzijn, heerst.

Negen is het getal van de opperpriester. Hier is een erkenning van God mogelijk. De mens treedt voor zijn God, maar gaat nog niet in Hem op.

In het getal Tien zien wij het symbool van de Vader, de Schepper, weer optreden. Maar het wordt gevolgd door een nul. Het symbool van het niet-geuite. De mens gaat wel op in zijn God, maar ondergaat zijn God zonder bewust binnen zijn God te streven.

In het getal Elf komt de mens binnen zijn God tot een werken, een medescheppen. Naast de grote Schepper treedt hier dus de kleine Schepper op,

Het getal Twaalf is het getal der perfectie, waarin binnen God de uiting van het bewuste wezen plaats vindt. De som van de twee cijfers geeft wederom drie, het getal der Drie-eenheid en van de volledige uiting.

Wat ik hier heb gegeven is slechts een van de vele interpretaties, die men van cijfers kan geven.

In de kabbalistiek - ik weet werkelijk niet hoe ik dat in het Nederlands moet vertalen, want cijferkunde is niet geheel juist - vinden wij nog andere aanduidingen. Aan de hand van cijfers berekent men daar de inhoud van een mens en zijn verleden, zowel als zijn toekomst. Een kerngetal, liggende binnen de door mij zo-even reeds gebracht duidingen, geeft dan het punt aan, waarop de mens geestelijk staat voor het ogenblik. Maar bij dergelijke berekeningen moet men wel heel erg deskundig zijn, daar gemakkelijk vergissingen kunnen worden gemaakt. Dus daar zou ik mij maar niet te veel mee bezighouden, indien ik u was. De vrome kabbalisten gebruiken de cijferleer nog anders: zij trachten in elk woord zijn Goddelijke waarde weer te berekenen. Zo ontcijferen zij heilige boeken, o.a. de Bijbel en vinden een geheel nieuwe inhoud en volgorde van de woorden, waardoor zij de verborgen zin van de geopenbaarde geschriften kunnen lezen en begrijpen.

Vraag: Wat betekent het getal 666?

Antwoord: Zoals u kunt zien uit het voorgaande, is zes het getal van de dierlijke mens die nog niet zijn God erkent. Dus 3 X het getal van het dierlijk-menselijke. Ook het getal van het beest. Zes, zoals ik u reeds gezegd heb, bevat de drie waarden van het Goddelijke en de drie waarden van de geest, zonder daarin nog tot een Godserkenning te komen of te willen komen. Neem dit laatste aan en breng deze Godsontkenning over op alle drie van de bestaande hoofdgebieden van het geuit Goddelijke, dan krijgt u het absoluut demonische. Want hetgeen weigert God te erkennen in al zijn waarden, moet alleen daardoor, streven naar eigen vernietiging en de vernietiging van al het zijnde. Vandaar dat het het getal is van de Anti-Christ. Het is maar een weet. Maar dat getal

kennen de meesten wel, want er zijn heel veel mensen, die niet weten wat er in de bijbel staat, of in de Evangeliën staat - tenminste niet goed - , maar zij weten heel precies, wat Johannes geschreven heeft in de Openbaringen over het getal 666, het beest met het aanschijn van een mens. Dit is overigens geen kritiek. Misschien klinkt het u zo in de oren, maar in dat geval zou ik willen zeggen: ik heb de schoen alleen neergezet, indien u ze aantrekt, is dat uw eigen zaak. Zo, dat is dan het antwoord op uw vraag. Krijg ik nog meer met cijfers te maken? Maar a.u.b. niet op een laag vlak, want dan voel ik mij net een boekhouder. In mijn tijd was er nog geen omzetbelasting, dus hoefde ik niet op een wanhopige manier te rekenen. Het gewone rekenen laat ik maar liever over aan de moderne huismoeders. Die moeten heel hard rekenen om uiteindelijk ten halve te kunnen doen, wat zij dachten te kunnen doen.

Vraag: Waarom heeft u niets gezegd van het eerste cijfer, de nul? Die komt toch voor de één?

Antwoord: De nul is het symbool van het in zichzelf beslotene en dus niet-geuite. Dit heeft voor ons geen enkele betekenis. Daarom is, net zoals bij de financiën, de nul ook geestelijk alleen in tel, wanneer hij ergens achter staat. Pas wanneer een in zichzelf besloten wereld een andere in zich besloten wereld raakt, ontstaat er een tegenstelling, waardoor waarden kenbaar worden. Kijk maar eens naar het getal acht. Twee nullen, die elkaar raken. De wereld van de materie raakt aan de wereld der Goddelijke kracht. Daardoor juist de priesterlijke mens, die een geestelijke bewustwording binnen het totaal Goddelijke begint. Hebt U misschien nog een onderwerpje?

GENADE

Vraag: Zou u iets kunnen zeggen over genade?

Spreker: Wat roept iemand, die niet meer kan en een sterke tegenstander tegenover zich ziet? Genade. M.a.w.: gebruik nu niet je verstand, maar je gevoel. Gevoel, daar komt het wel op neer, wanneer een mens iemand genade bewijst. Een mens die iemand genade schenkt, laat immers genade voor recht gelden. M.a.w.: hij verzwakt zijn redelijke normen, zijn gezonde verstand, om een handeling te kunnen stellen, die voor zijn gevoel beter is, maar die hij toch voor zichzelf niet redelijk rechtvaardigen kan. Hier hebben wij meteen de gehele definitie. Wanneer wij zeggen, dat God ons genade bewijst - een term, die je veel in en buiten de kerken hoort - dan nemen wij dus aan, dat God tegen de Wetten of rede in iets voor ons ons doet.

Nu zijn er mensen, die zo vroom zijn, dat zij, wanneer het eens niet regent, wanneer wij goed weer nodig hebben, zeggen: "Kijk, dat is nu een Genade Gods". Enfin, het klinkt in ieder geval nog redelijker dan het zeggen: "Dit is de schuld van de Bilt", wanneer het regent terwijl je het droog wilt hebben. Maar ook met te zeggen: "Gods Genade" gaat men hier wel wat ver, want er zijn hiervoor ongetwijfeld natuurlijk oorzaken te noemen. Maar er zijn ook dingen, die je krijgt, zonder dat daarvoor of voor de manier waarop, een redelijke uitleg te vinden is. In die gevallen zou een redelijke uitleg zo van toevalligheden aan elkaar moeten hangen, dat een verstandig wezen daar niet meer uitkomt. Je kunt dan aanvoelen: dit komt van buiten mijn wereld, het is iets hogers. Wanneer je binnen je wereld dus iets gegeven wordt op een manier, die je niet helemaal kunt vatten of je iets wordt gegeven, dat je niet helemaal kunt begrijpen, dan kun je m.i. werkelijk van genade spreken.

Nu zegt men wel eens, dat God in Zijn Genade - dus tegen beter weten in, tegen Zijn Rechtvaardigheid in - ons uit Zijn Liefde voor ons, de kracht geeft om dit of dat te doen of te laten. Maar daarbij wordt - vreemd genoeg - de grootste genade meestal geheel over het hoofd gezien. Is de grootste genade niet het feit, dat je leeft? Ik vind het helemaal niet zo' n grote genade, dat je de kracht krijgt om de zonde te weerstaan. Per slot van rekening zou je die kracht, als je niet leefde, niet nodig hebben, niet kunnen gebruiken. Het kunnen verkrijgen van deze kracht vloeit voort uit het leven zelf. Maar het leven zelf kunnen wij niet anders dan als een genade zien. Ons recht om te leven kunnen wij niet bewijzen. Het feit, dat wij leven, dat er leven is, kunnen wij nooit terug voeren tot een redelijk acceptabel punt. Wanneer je b.v. stoffelijk terug wilt gaan langs de weg van de rede, dan kun je misschien nog komen tot een microscopisch klein diertje, tot de eerste cel. Maar als je verder terug zou willen gaan en ook hier redelijke ontwikkelingen en oorzaken zoeken, dan kom je zozeer in een sprookjesland terecht, dat je even goed en met

minder moeite aan God kunt geloven. Van de werkelijke gang van zaken weet je dan ook geen jota. Jota is een letter, maar staat meestal voor een titteltje of een puntje. Als ik dit eenvoudiger en duidelijker, maar ook platter en hier dus minder gepast wil zeggen: wanneer je verder gaat dan het kenbare en waarneembare in de stof, dan deugt het niet, dan weet je er ook geen pest meer vanaf. Dat laatste is duidelijk, maar overigens ook geen logisch woordgebruik. Maar laat ik niet, zoals mijn voorganger, over de betekenis van woorden gaan vechten, want dan heb je het al gauw over haarkloverijen, maar bij mij is het nog erger, want dan worden het woordvlechterijen. U weet wel; wanneer je woorden stevig vervlecht, dan vervlecht je mede de betekenis zó, dat het moeilijk wordt de zin (het zinvolle; Red.) uit zo' n zin te ontvlechten.

Om kort te gaan, ik geloof, dat genade voor ons een uitdrukking is, die aangeeft, het volgens niet redelijke lijnen verkrijgen van gunsten, terwijl het verkrijgen ook niet op enige wijze redelijk verklaarbaar mag zijn. Bij alle werkingen, die komen uit de kosmos buiten ons weten of vermogen om, terwijl zij tòch door ons kunnen worden ervaren als een directe gave van het Goddelijke, dan is dit genade. Ook wanneer het andere krachten zijn, die daadwerkelijk ons deze dienst bewijzen, spreken wij nog van Goddelijke Genade, daar God in alle wezens leeft en zo hen ook de krachten heeft gegeven, waardoor de gave mogelijk wordt. Dat er ook genaden zouden moeten zijn, die je in staat stellen om zus en zo te denken, te leven, dit of dat te doen, of te laten, ach, laten wij dat dan maar op de koop toe nemen. Dat is dan de menselijke voorstelling van de onvoorstelbare gaven van het leven, die je zeker als een genade verkrijgt.

Ik meen, dat de grootste genade, die er bestaat, wel is, dat je mag leven en denken als geest of mens. Dat je je bewust mag worden van je eigen wezen en de krachten, die daarin bestaan.

Verdiend heb je dit alles immers niet. Verworven heb je het wel, maar onbewust. De kracht en de leiding, die daarvoor nodig waren, heb je dus bij voortdoring gekregen. Het feit, dat je - als mens of geest levende - steeds weer verder kunt gaan, zou ik ook een grote genade willen noemen. Wij zijn zo klein ten opzichte van het grote en volmaakte Geheel, dat dit zeker recht noch noodzaak is vanuit het Goddelijke. Vandaar ook dat degene, die voor zijn eigen geestelijke stijging een redelijke rechtvaardiging zoekt, naar mijn inzicht alleen maar een touw knoopt, waaraan hij zich geestelijk op kan hangen. Want een dergelijk streven en dergelijke persoonlijke conclusies betekenen uiteindelijk niets in de kosmos. Ja, de grootste genade is misschien wel zoveel hiervan te begrijpen, dat je kunt zeggen: dus beteken ik niets voor mijzelf. Nu ja, en dit alles lijkt mij dan dan wel het voornaamste punt, waarover je kunt spreken.

Genade is dus een gave, maar een gave, die op voor ons onredelijke wijze ontstaat. Vandaar dat ik hierover gesproken heb en het verder aan u over zal laten verder te spreken over wat ik besproken heb. Maar zou u uitgesproken geraken over hetgeen u zegt dat ik gesproken heb, dan zal ik ongetwijfeld de vrijheid nemen om over hetgeen er door u gesproken werd, mijn uitgesproken mening uit te spreken op het ogenblik, dat ik, sprekende, mijn mening uit kan spreken. Dan zal ik, uitdrukkelijk mijn mening zeggend, nadrukkelijk uitspreken, dat bij elke bespreking de spreker ongetwijfeld mede het gesprokene en de inhoud van wat wij bespreken bepaalt. Zo hebt u nu reeds ons gesprek en het gesprokene bepaald, zodat ik u uitgesproken dankbaar ben, dat u mijn rede als redelijk uitgesproken wilt beschouwen en zelfs beëren (waarderen; Red.) met een nadere bespreking.

Zo, dat was dan meteen even mijn visitekaartje, want ik ben nu toch klaar. Na de pauze krijgt u dan nog een andere spreker. Ik hoop, dat dit geen teleurstelling zal zijn. Ik ben geweest, ik was het niet, laat het nu dan maar eens een ander zijn. Vandaag zult u mij niet meer horen, maar ik zal zeker horen, wat ik van u nog te horen krijg. Goedenavond.

WAT IS WERKELIJKHEID, WAT IS REALITEIT?

Goedenavond vrienden,

Nu mij na langere tijd de gelegenheid wordt gegeven met een geheel eigen onderwerp naar voren te komen, zou ik deze avond graag vanuit mijn standpunt, voor u belichten het vraagstuk: Wat is werkelijkheid, wat is realiteit?

Dan wil ik dit onderwerp beginnen met een kleine gelijkenis. Er waren eens twee mensen. Beiden wilden zij een huis bouwen. Zo spraken zij tot elkaar en zeiden: "Wanneer jij mij helpt, dan zal ik jou helpen". Al werkende spraken zij over de vraag: wat is nu werkelijkheid? De een zei tot de

ander: "Indien ik mijn hamer op je voet laat vallen, is dat voor jou werkelijkheid". De ander bestreed dit, waarop de eerste de hamer inderdaad liet vallen. Helaas verbiedt uw eerwaardig aanzien mij de woorden te herhalen, waarmee de tweede dit zeer tastbaar argument beantwoordde. Nog rijkelijker vloeiden zijn woorden echter toen de eerste hem zei: "Nu eerst is dit beeld, waarover wij spraken, je tot werkelijkheid geworden".

Met deze kleine parabel tracht ik u duidelijk te maken dat werkelijkheid voor ons niet datgene is dat wij ons voor kunnen stellen, maar datgene wat wij aan de lijve ondervinden. Duizenden dreigingen van onheil betekenen uiteindelijk niets, enkel iets waarover je kunt denken, waarover je filosofeert, waarvoor je misschien vreest. Maar onderga je een slag in het leven, dan weet je eerst wat het werkelijk betekent. Niet slechts deze ene keer maar voor alle tijden. Met het vallen van deze ene hamer werden voor deze spreker bij het in aanbouw zijnde huis uiteindelijk alle vallende hamers in de wereld tot werkelijkheid. Dan weet je eerst wat het werkelijk betekent. Niet slechts voor deze ene maal, maar voor alle tijden. Met het vallen van deze ene hamer werden voor deze tweede spreker bij het in aanbouw zijnde huis uiteindelijk alle vallende hamers in de wereld tot werkelijkheid.

Wanneer een mens spreekt over realiteit, is hij geneigd aan te nemen, dat al hetgeen voor hem bevattelijk of zichtbaar is, reëel is. Met een tweede gelijkenis hoop ik u duidelijk te maken, dat dit zeker niet altijd het geval hoeft te zijn.

Iemand moest een verre weg afleggen. Tijdens zijn reis zag hij een medereiziger, die zich in dezelfde richting spoedde. "Laat ons samen gaan" sprak nu de eerste tot de tweede. "Zo zullen wij sterker zijn en niet zo snel door rovers worden overvallen". De tweede nu was de roverhoofdman, die met zijn benden die weg onveilig maakte. De tweede stond het samengaan redelijk toe. Maar de roverhoofdman was zo zeer gespannen op het doel van zijn eigen reis, dat hij de schamele bezittingen van zijn gezelschap spaarde, evenals diens leven. Toen zij het doel van hun reis bereikt hadden, zei de eerste, staande voor een khan, tot de tweede: "Ziet u nu hoe goed het is, dat op de weg twee mensen samen gaan. Want dan durven de rovers hen niet te benaderen". Wanneer een mens in zijn leven bepaalde dingen als waar aanneemt, omdat hij ze nu eenmaal zo beleefd heeft, dan vergeet hij vaak, dat door het als algemeen geldend stellen van zijn ervaringen, hij waarden mede insluit in zijn betoog, die hij noch kent noch overzien kan.

Wanneer men u zegt - en dit is een term, die in deze dagen nogal vaak gebruikt wordt -: "De politieke spanningen zijn onrustbarend, doch er bestaat geen reden om te vrezen dat...." en hier volgen dan reeksen van dingen, die binnenkort dan toch gebeuren. Toch geeft men u een beredeneerd voorbeeld. U weet nu uit ervaring al, dat men dan tracht u gerust te stellen. Het genoemde feit is mogelijk reëel door u te ervaren en na te gaan. Maar het geheel betreft ook andere, niet na te zoeken waarden. Daarom is het geheel niet reëel.

Nu kunt u mij verwijten, evenals Lao Tse dit een leraar verweet: "Dit zeggende kan uw betoog voor mij geen werkelijkheid zijn". De leraar echter, die de wijsgeer wel had herkend, zei hem: "Inderdaad, werkelijkheid wordt voor u mijn wijsheid eerst, wanneer zij in de uwe is vervat". Zo gaat het ongetwijfeld met al wat wij spreken, al wat wij denken en doen. Alleen dat wordt voor ons werkelijkheid, wat wij werkelijk beleefd hebben, of voor onszelf weten en geloven.

Werkelijk is voor ons alleen, wat wij aan den lijve hebben ervaren en persoonlijk hebben doorgemaakt. Nu bestaan er echter mensen, die niet slechts één, doch vele malen op deze wereld als mens geleefd hebben. Dezen vragen zich dan vaak af: "Hoe komt het, dat ik dit ken, dit weet, terwijl ik het toch niét ontmoet of beleefd heb?". Indien wij blijven bij de definitie van de werkelijkheid, zoals die u wordt voorgelegd, zouden zij moeten zeggen: "Dit alles, wat slechts in mij leeft, is niet werkelijk". Maar in feite bestaat er in ons een persoonlijke werkelijkheid: onze voorstelling van leven en bestaan. Zolang u niet geheel weet wie en wat uzelf bent, zolang u dit wezen niet met alle ervaren en levensfasen kent, hoe kunt u beweren zelfs omtrent uzelf te weten, wat werkelijk is, wat voor u althans reëel bestaat? U kunt zich alleen beroepen op wat uzelf overkomen is en zelfs daar nog alleen in zoverre het zich op uzelf betreft.

Uw groot verstand heeft ongetwijfeld de punten al omvat, die ik met dit laatste duidelijk wil maken. Indien volgens uw oordeel mijn tong niet geslaagd is in haar armzalige pogingen simpele gedachten in woorden om te zetten, kunt u mij opdragen, de gemaakte fout zo goed mogelijk te herstellen. Uw hoffelijk zwijgende glimlach vleit mij. In sommigen van u meen ik echter de vraag te zien opkomen of deze hoffelijkheid wel werkelijk is? Laat mij toe u uw raadsel ontsluiert en u mededelen, wat u zelf ongetwijfeld evenzeer zou kunnen vaststellen. Maar zelfs uw wijsheid kan niet helemaal in mijn wezen doordringen. Mijn hoffelijkheid is reëel, daar ik daarmee wil

aantonen, hoe ik u evenzeer eer en waardeer als mijzelf. Zo ik u al in woorden hoog boven mij verhef, neem ik daarbij uw grote nederigheid mee in rekening. Zo zult u, uzelf vernederend, uzelf toch nog kennen in mijn woorden.

Ik zou u nog graag een parabel vertellen over een meer kosmisch gebeuren, die ook een meer kosmische werkelijkheid belicht. De oude Chun Tsu, die uit de Chou-dynastie stamde en een lange tijd op aarde had gedroomd, werd opgeroepen tot het hof van de hemelse keizer. Hij zei dan tot de hemelse keizer: "Zie, hoe goed ik op aarde heb geleefd, hoe edel ik ben geweest in mijn gedragingen. Wijs mij dus de plaats aan uw hof, die mij toekomt". De hemelse keizer zei hem echter: "Gij waart edel, omdat gij uzelf te hoog achtte om laag te zijn. Zo bergt uw edelmoedigheid geen verdienste. Gij waart geleerd. Doch hebt gij niet slechts datgene geleerd, wat in de klassieken geschreven staat? Uw geleerdheid was slechts een weten omtrent wat anderen eens dachten. Daarin zie ik geen verdienste". Reeds wilde de keizer Chun verwijzen naar de buitenste werelden, toen een kleine god, die vaak op aarde vertoefde, zich tot hem wendde en sprak: "Verheven en machtige heerser. Vervaardig u zich, mij te aanhoren. Ik heb heer Chun gezien toen zijn dragers met zijn draagstoel struikelden en zo ook een kind bespatten met modder. Heer Chun verweet zijn dragers niet alleen, dat zij hem hadden laten vallen, doch ook, dat zij daarbij een kind gedeerd hadden". De hemelse keizer streelde eens zijn baard, dacht na en sprak: "Eenmaal dus heeft deze mens een waarheid gezien, die groter was dan hijzelf". Zich wendende tot heer Chun zei hij hem: "Ga naar mijn tuinen in het Westen. Ik stel u hierbij aan tot mijn tweede hulp-hovenier. Op het ogenblik, dat u daar geleerd hebt de bloesem der mensen te waarderen en te begrijpen, kunt u wederom voor mij verschijnen. Want dan kunnen de gedachten van anderen u misschien worden tot een bron van eigen wijsheid".

Wanneer wij ons beroepen op hetgeen wij zijn, zullen wij vaak onze eigen eigenschappen beschouwen als verdiensten. Dan zal men zeggen: "Heb ik niet altijd geleefd naar de geboden en de wet", of "Heb ik niet altijd gestreefd naar geestelijke bewustwording" en dit zien als een werkelijke verdienste, een werkelijke bewustwording. Maar dit alles is eerst werkelijk, wanneer het voortvloeit uit onze eenheid met het Al, dus geheel natuurlijk. Buiten dit is het geen werkelijke verdienste, of bewustwording. In een vergetelheid tegenover het "Ik" schuilt vaak meer waarheid en waarde dan in alle streven.

Tot degenen onder u, die nu menen te moeten zeggen: "Maar hoe moeten wij dan verder komen", geef ik het volgende antwoord: - niet uit mijzelf heb ik dit; het is deel van de wijsheid die ik mocht putten uit het bewustzijn van anderen – "Indien gij uzelf vergeet en toch anderen kent, ziet het oog van de Machtige, Die alle dingen schept met (en) door u een deel van de Schepping. In de eenheid met Zijn Almacht wordt u verheven boven uzelf. Doch indien u slechts op uzelf schouwt en slechts vanuit uzelf op anderen, hoe kan het beeld dan verder doordringen dan de begrensdeheid, die u als alle schepping eigen is? Hoe zullen wij ooit hoger kunnen stijgen dan ons "Ik", indien wij slechts vanuit onszelf oordelen?". U ziet, lieve vrienden, hoe onze werkelijkheid simpel en eenvoudig wegsmelt onder onze handen. Er blijft ons weinig over. Want al wat je waardeert in je leven, is niet reëel. De realiteit is datgene, wat buiten je bestaat en niet slechts dat, wat in verband staat met wat je binnen jezelf ervaart. Toch moet je wel degelijk zelf beleven.

Nu kunnen wij over de eerste gelijkens - uw lang en oud geheugen zal zich deze nog duidelijk herinneren - zeggen, dat de ontmoeting tussen voet en hamer het element "ervaring" illustreerde. Maar de reactie daarop, die uw aanzienlijkheid en mijn bescheidenheid mij verboden u uitvoerig mede te delen, was de uiting van een onbewustzijn. Daar het bewuste zich in dit element op het ogenblik van de ervaring terugtrok en daarvoor in de plaats het gevoel trad, kwam een reactie die ook in wijze en veelheid van woordkeuze, de bewuste waarden van het "Ik" te boven kon gaan. Hieruit volgt dan wel, dat de gevoelswereld verder reikt dan bewust denken en handelen ooit kunnen doen in de werkelijkheid van de persoon.

In mijn belachelijk voorbeeld, waarbij een stoffelijk gevoel de aanleiding werd tot een werkelijkheidservaring, vinden wij een waarde, die ook op hoger plan is door te voeren, wanneer wij zeggen: "Al hetgeen ik werkelijk beleef, doet mij in de beleving mijn "Ik" tijdelijk vergeten, behalve zover dit met de beleving in verband staat". Hiermee realiseer ik dus een ogenblik een zuivere waarde van de Schepping. Zo benadert men dan in dit ogenblik van beleving de Goddelijke Waarden, die binnen de beleving van dit moment behouden liggen. Het ogenblik van ervaring maakt het mogelijk, grotere Waarden te doorleven en te behouden in het volgende ogenblik van zelfvergetelheid. Zo ontstaat in ons de schatkamer van herinneringen en waarden, die gedachten wekken, ja, uiteindelijk ook gedachtenloze ogenblikken schept, waarin u één kunt zijn met uw

eigen wereld en dus met de kosmos, die als ondergrond van de verschijnselen, deel van uw wereld uitmaakt. Ongetwijfeld zult u allen zelf naar deze waarheid zoeken. Onthoudt daarbij echter dit - sta mij toe, ook hier wederom een parabel te gebruiken - :

Eens, toen de geesten der zeven winden tesamen waren, schiepen zij gezamenlijk vier tovervoorwerpen. Eén daarvan was een grote kristallen bol, geladen met een wonderlijke eigenschap. Zij wierpen nu hun gaven op aarde, opdat de stervelingen daardoor ofwel tot de onsterfelijken - de goden - zouden kunnen stijgen, dan wel aan hun eigen nietigheden ten onder zouden gaan. De bol nu werd gevonden door een jonge man. Zichzelf in de bol aanschouwende, zag hij nu, dat hij zo(wel) in de bol leefde als daarbuiten. Hij beschouwde zijn beeld aandachtig, denkende: "Hoe schoon ben ik, hoe slank zijn mijn leden, hoe waardig is mijn uiterlijk, hoe gepast mijn kleding". Doch - nader beschouwende - zag hij vol ontsteltenis, dat zijn beeld in de bol door een straat schreed en in de modder viel. Het stemde hem treurig. De volgende dag snelde hij vol waardige haast naar een groot en machtige beschermer. Hij struikelde en bevulde zich met het vuil van de straat, juist zoals hij dit reeds de dag tevoren in de bol had gezien.

Deze jonge man was geen dwaas. Zo zei hij zichzelf - nadat hij van de eerste ontsteltenis was bekomen - : "Voortaan zal ik elke dag in deze bol schouwen en mij zo onttrekken aan de mogelijke onaangenaamheden, die mij wachten". Zodra hij echter trachtte dit ook werkelijk te doen, verscheen in een droom hem de geest van de westenwind, die hem zei: "Ontwijk het lot door uzelf geschapen en zie waar u belanden zult". De jonge man zag zichzelf opeens ouder, beladen met een schandkraag op weg naar een openbare plaats van terechtstelling. Zozeer vreesde hij dit onwaardig lot, dat hij de bol niet meer durfde aanschouwen. Dit duurde totdat hij ziek werd.

Hij schouwde wederom in de diepten van de bol. Zichzelf daarin genezen ziende, strevende en werkende, dacht hij na. Daarna sprak hij tot zichzelf: "Niet opdat ik tijd en gebeurtenissen veranderen zou, is mij deze gave geworden, doch opdat ik lere en begrijpe mijzelf te zien met andere ogen". Voortaan beschouwde hij zichzelf als een vreemdeling in de bol. Daardoor zag hij zichzelf bij alles wat hij beleefde met de ogen van de omstanders. Zo begreep hij ook, waar hij werkelijk slaagde en waar hij faalde.

Toen nu, in een vermomming de dood tot hem kwam - zoals hij tot ieder van ons komt of kwam - en hem zei: "Het is tijd, heer; mijn sampan ligt klaar, opdat wij zullen varen op de eeuwige stroom", lachte de jonge man en antwoordde: "Waarom zou ik met u gaan. Ik, die niets ben in de ogen van anderen". "Maar u bent even werkelijk als alle anderen", zei de dood . De jongeman glimlachte en toonde de dood zijn bol. "Ziet u, dat deze bol mij in glansen (in de glans; Red) niet weerkaatst?" De dood echter sprak: "In deze bol zie ik een licht. Dit licht bent u als werkelijkheid. Daarom dient u mij te volgen". Toen werd de jonge man tot een Licht. De dood trachtte het te doven, maar met al zijn macht kon hij de gloed niet blussen. De astrologen bepaalden een gunstige dag voor de begrafenis, want een beeld van de jonge man was achtergebleven. Toen de stoet met muzikanten en gehuurde klaagvrouwen rijkelijk aangevuld, door de straten trok om zijn resten toe te vertrouwen aan de grond zijner vaders, flonkerde er boven een ogenblik een glimlachend licht aan de hemel. Op aarde zag men het en sprak: "Ziet, een ster groet de dag en ons allen" Maar in de godenwereld zei men: "Zie het Licht. Er is een nieuwe God geboren". De meest wijze onder hen sprak het uit: "Deze mens kende zichzelf als door het eren van anderen. Zo overwon hij de dood en had hij de waan gebannen. De werkelijkheid is nu zijn rijk.

Dit verhaal is zeer oud. Voor het eerst werd het lang geleden verteld door Fu Chien, een dichter van grote waarde. In dit verhaal tekende hij zijn beeld van de mensen. Wanneer je weet, wat je betekent voor anderen, ken je je eigen betekenis. Dan weet je ook pas, wat je werkelijk betekent voor degenen die rond je zijn. Niet zoals je misschien denkt: een zelf bestuurde kracht in een wereld, die gekend wordt. Dit ben je slechts voor jezelf. Maar voor anderen ben je een werktuig van ongekende machten in een wereld, die geheel anders is, dan je denkt. Je wordt tot de volbrenger van een Goddelijk Oordeel, tot de bringer van door jezelf mee begrepen, of verwachte zegeningen. Begrijp je dit echter, weet je wat je werkelijk betekent in de wereld van anderen, dan weet je ook, dat je doel bent van hogere krachten. Eén zijnde met deze kracht en bewust van deze eenheid straalt echter je bewustzijn met de kracht van een zon. Wie zichzelf zichzelf echter zo kent, zal die zich misschien nog onderwerpen aan de schijn, ondergaan in onbegrepen waan? Neen! Boven alles zal hij zijn, ook in de wereld van de goden. Zo wordende tot een God der Goden voltrekt de mens de waarden van zichzelf door geheel de schepping en door alle werelden. Dit is werkelijkheid. Misschien kunt u nu beseffen, waarom ik vanavond dit woord

"realiteit" in het bijzonder wilde belichten en behandelen, dat ik speciaal met u wilde spreken over de waarden daarvan.

Achter alle voorstellingen die wij kennen schuilt een wereld, een grote werkelijkheid. De vraag is: hoe zullen wij deze leren kennen en waarderen, wanneer wij onszelf nog steeds beschouwen en waarderen volgens onze eigen inzichten. Zegt niet het oude spreekwoord: de rechter oordeelt over zijn bijzit en glimlacht; de rechter oordeelt over zijn vijand en schenkt de dood. Zo zijn wij ook. Hard in ons oordeel over anderen, zacht in ons oordeel over onszelf en over diegenen die ons lief zijn. Daardoor juist zijn wij nog dwazen. Zodra wij ons realiseren, hoe wij een werktuig van het Goddelijke zijn in de wereld van anderen, dat wij naast ons persoonlijk beleven – zij het onbewust - gelijk een Goddelijke taak vervullen, dan leren wij onze eigen waan te laten en daarvoor de grote waarheid te aanvaarden. Dan bestaat er voor ons geen grens meer dan de Wil van het Goddelijke, die in ons wordt tot een Lichtende Kracht. De waarheid erkennende worden wij door deze Goddelijke Kracht tot een Licht, een zon die uitstraalt in de wereld van de geestelijke groten.

Mag ik vrienden aan het einde van deze beschouwingen de hoop uitspreken dat ik noch uw grote wijsheid onderschat, noch het uitdrukkingsvermogen van mijn woorden overschat heb? Sta mij verder toe u de wens uit te spreken dat u, in het kleine dat thans nog uw werkelijkheid vormt, zult leren de Grote Werkelijkheid te aanschouwen. Het was mij een eer tot u te mogen spreken. Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond vrienden. Wij zullen thans de bijeenkomst besluiten met "het Schone Woord".

HET IS SCHOON ZICHZELF TE OVERWINNEN

Indien ik slaaf ben van mijzelven,
ben ik de slaaf van zelf-geschapen waan
en wordt mij het dagelijks bestaan
tot een keten, die mij drukt.

Overwin ik echter eens mijzelve,
dan breek ik de keten stuk,
die, zwaar, het leven mij deed dragen,
zonder vreugde en geluk.

Bevrijd ik mijzelve van alle waan,
Mijzelf overwinnend, onbevreesd,
kan ik mijn wegen verder gaan
met alle vreugden steeds.

Het meest vrijdom van smart en vrij van waan.
Overwinnende mijzelve,
proef ik eerst des levens wijn,
waar ik vreugde aller dagen,
mijzelf en één met God kan zijn.

Dit is het strijden waard.
Wil heden nog beginnen
en gij ervaart gelijk wie het deed:
Het is schoon zichzelf te overwinnen.

Wie tegen zichzelf strijdt uit liefde voor de werkelijkheid en het licht, niet strijdende uit haat tegen zijn wereld en zichzelf, zal het Goddelijke Licht in zich ervaren als prijs van zijn strijd. Vooral krijgt men echter het besef: wat mij vervreemde van de wereld en mijn God waren mijn eigen fouten.

Daarom bevestig ik deze spreuk: zalig is het zichzelf te overwinnen. Want daarmee zeg ik immers gelijktijdig: wie zichzelf herwint vindt daarmede het besef van het Goddelijke Licht, dat in ons allen leeft. Hiermede heb ik het mijne over dit citaat gezegd. Alleen dit zou ik er nog aan toe willen voegen:

zelfoverwinning betekent voor ons het uitdrukken in de wereld van ons innerlijk weten. De strijd in ons ontbrandt immers door het verschil tussen bewustzijn en drang.

Waar het bewustzijn zegeviert, is een opgang tot God wel zeker. Zolang echter het dierlijke in de mens, de begeertevorm, over de geest blijft regeren, zullen wij - ondanks alle bewustzijn - nooit op kunnen gaan tot Hogere Wereld, omdat wij gebonden zijn door dingen, die buiten onze wereld geen enkele betekenis hebben.

Daarom eindig ik met de wens, dat u allen in staat zult zijn uw innerlijk weten uit te drukken in uw wereld, elke dag weer, in elke sfeer, waarin u ooit zult vertoeven.

Goedenavond.